

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerate)** se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 6.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, dne 10. januarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Gospodarski shod v Braslovčah.

Veliko razburjenje je zavladalo v Savinski dolini napram klerikalcem, ki so izdali življenske interese savinskih hmeljarjev v glasovanjem za predlogo deželne odbora, da se zviša doklade na pivo od 2 K na 4 K. Z največjim ogorčenjem obsoja cela Savinska dolina klerikalni klub, ki je edini izmed vseh deželnozborskih klubov sklenil obvezno glasovanje za to predlogo in se izkazal bolj papeškega ko papež sam, menda zato, da kaznuje brezverne savinske liberalce. Sicer pa je tudi mogoče, da Benkovič in Terglavi vedeli niso, kake posledice more imeti zvišanje doklad na pivo na hmeljske cene, vsaj so klerikalni poslanci že pokazali, da se na hmeljerejo razumejo ko zajec na boben in da so jim interesi hmeljarjev španske vasi. Znano je še našim hmeljarjem, kako se je dr. Korošec ponašal v Žalcu s provenienčno postavo, češ, da prinaša srečo Savinski dolini, no pa naši hmeljarji so takrat tako temeljito podučili širokoustnega gospoda, da je osramočen obrnil hrbet nehvaležnim Žalčanom. Po znanem izreku bi bil človek pričakoval, da ne pojdejo drugič na led, pa so vendar šli. Najhujša pokora je pač poslanec, ki ne ve kaj njegovim volilcem škodi in kaj jim koristi.

Z največjo ogorčenostjo so 2. jan. protestirali hmeljarji na shodu v Žalcu proti zvišanju doklad na pivo in obsojili klerikalne „ljubitelje“ našega kmeta in včeraj so naši hmeljarji govorili na krasno uspešnih shodih v Braslovčah in na Vranskem, ki jih je sklicalo „Hmeljarsko društvo“.

Mnogo nod 100 mož je bilo zbra-

nih v gostilniških prostorih gospoda Plaskana v Braslovčah, ko je drž. pos. Roblek otvoril zborovanje in obrazložil namen in posledice zvišanja doklade na pivo. Konzum piva se bo zmanjšal gotovo za 50%, vsaj se je že v lanskem letu za 33% piva manj prodalo, ko se je cena pivu zvišala za 1.20 K pri hektolitru. Treba je pa tudi pomisliti, da bo zmanjšani konzum povzročil še novo zvišanje cen, ker bodo hotele pivovarne gotovo tudi pri manjši oddaji doseči isto obrestovanje investiranega kapitala. In s podraženjem pive se bo konzum konstantno manjšal. Ker pa iz skušnje vemo, da cene hmelja ne rastejo in ne padajo v pravem razmerju z množinami ponujenega in zahtevanega hmelja, ampak, da že mala nadprodukcija povzroča 3, 4 in 5 krat večje padanje cen, kakor pa bi nadprodukciji odgovarjalo, se nam je bati najhujšega, če se bo konzum tako zelo zmanjšal, kar bo pa neizogibna posledica zvišanja doklad.

Dež. poslanec dr. Kukovec je obširno govoril o predlogi dež. odbora in osvetlil stališče klerikalnih poslancev, ki so ga zavzemali pri tej predlogi. Neki Matija Bošnjak, iz Pariželj, je na vsak način skušal gospode opravičiti in je stavil na dr. Kukovca par vprašanj (poslušalci so pravili, da ga je gospod kaplan naučil). Ta mu je pa dokazal, da z zvišanjem doklade na pivo nikakor nismo rešeni ostalih doklad, ker se bo konzum piva tako zelo zmanjšal, da tudi povišanje doklad ne bo imelo zaželjenega uspeha. Potrebno bode še vedno iskati novih virov, da se pokrije dež. deficit in ker država ne pripusti, da bi dežele nove davke vpeljale, se bodo doklade na ostale davke vzlic zvišanim pivnim

dokladam še vendar zvišale. Pribiti je pa tudi treba, da se z zvišanjem pivne doklade hoče deželni deficit kriti na stroške dveh slovenskih okrajev. Slednjič je tudi Bošnjak uvidel, da so jo klerikalni poslanci vendar le zavozili in se je tolažil s tem, da so klerikalni poslanci včasih že vendar kaj dobrega na Dunaju storili no in zato jim moramo že spregledati, če sedaj niso prave zadeli.

Nato se je oglašil k besedi poslanec iz veleposestva, baron Cnobloch, ki je povdarjal, da je z zvišanjem pivne doklade zadan našemu hmeljarstvu hud udarec, ki ga bo težko prebolelo. Zgledu štajerske dežele bodo sledile tudi druge kronovine — in splošno zvišanje pivnih doklad bo povzročilo, da bo konzum piva vedno bolj padel. Napačna je trditev, da se bo pa konzum vina zvišal, skušnja nas uči, da se v takih okolščinah manj alkohola zavzije. Izjavlja, da je povsem jasno, da **mora vsak hmeljar z vsemi silami nasprotovati vsakemu zvišanju pivnih doklad.**

Govoril je še g. Grad, nakar je predlagal gosp. Šporn sledečo resolucijo:

Na gospodarskem shodu v Braslovčah zbrani hmeljarji protestirajo odločno proti vsakemu zvišanju doklade na pivo, ker se dobro zavedajo, da je zadan s tem hud udarec našemu hmeljarstvu. Z zvišanjem doklade na pivo se bo konzum piva zelo zmanjšal, tako, da se dohodki dežele ne bodo zvišali, pač pa bo naše hmeljarstvo zelo oškodovano in v svojih življenskih interesih zadeto, ker bodo pri

zmanjšanjem konzumu piva cene hmelja neprimerno nizko padle.

Zato hmeljarji obsojajo vse tiste zastopnike v deželnem zboru, ki nam mečejo pesek v oči in nam hočejo to novo breme naprtiti ter jih pozivajo, da naj ob 12. uri uvidijo, da naš interes zahteva drugačno postopanje.

Svojemu zastopniku v dež. zboru. ki se je z vso vnemo temu oškodovanju naše hmeljereje takoj uprl, dr. Vek. Kukovcu in svojemu drž. poslancu g. Robleku izrekajo svojo zahvalo in zaupanje.

Resolucija je bila soglasno in z navdušenjem sprejeta, tudi par navzočih klerikalcev je glasovalo za resolucijo. Soglasno se je sprejel tudi dostavek, da se poziva poslanca iz veleposestva barona Cnoblocha, da tudi on varuje interese hmeljarstva v deželnem zboru. Baron Cnobloch je izjavil, da ne bo glasoval za zvišanje pivne doklade, tudi če bi se šlo le za 1 v.

Nato je zaključil drž. poslanec Roblek lepo uspelo zborovanje.

Politična kronika.

v Volitve na Angleškem. Seja tajnega sveta, v kateri se bode naznanil razpust parlamenta, se vrši danes v buckinghamski palači v Londonu, tako da se bodo lahko prihodnjo soboto vršile prve volitve. Okrog 60 volilnih okrajev pojde ta dan na volišče. Medtem se je začel volilni boj z vso silo, 5. jan. se je vršilo po deželi in mestih 4 tisoč volilnih shodov, na katerih je govorilo 7 ministrov. Rezultat volitev bo velepomemben za najbližjo bodočnost Anglije. Ako zmaga vlada, potem je gosposki zbornici, kot soodločujočemu činitelju pri zakonodajstvu za

LISTEK.

Anton Novačan:

Srčev kralj.

Povest iz Slavonije. (Dalje.)

Govori in govori stara ciganka, jaz jo samo motrim in se smehljam. Vržem ji groš in hočem odidi. Tedaj pa mi pride na misel, da si vendar lahko privoščim šalo in da jo pobaram lahko brez sramu, kaj misli Anka o meni. Starka se je že izgubljala v grmovje, — ko jo pokličem nazaj in ji rečem:

— Počakaj, baba, da te nekaj pravam. Povej mi srečo, dobiš še en groš.
— Sem vedela, sem vedela, da me potrebuje lepi gospod, je ščebetala starka, sedla na hrastov štor in izvlekla iz nedrj zamazane karte.

Priznam Vam brezovinkov, da sem zarudeval in z napeto radovednostjo čakal, kaj mi pove ciganka. Prebiral je karte in jih je zlagala po svojem krilu v več kupčkov, jih spet premešala, metala semtertja in poleg mrmrala nerazumljive besede. Pri tem je neprenehoma pogledovala name in mi mežikala s svojimi starimi živimi očmi. Bil sem že nestrpen, zato ji rečem:

— Požuri se baba, meni se mudi.

— O le potrpi lepi gospodič; zakaj čudna znamenja leže v teh kartah; kakorkoli jih zložim, ti kažejo nesrečo. Čuj torej: Ti si zaljubljen, močno zaljubljen in ne pomaga ti niti sveti Jurij, tako si zaljubljen. Ampak ta le kralj mi ne ugaja, ta srčev kralj . . . Povsod se vrine v mes in ti hoče škodovati. Boj se ga . . . Drugače ti kaže sreča . . .

Presenetil me je starkin odgovor . . . Dam ji groš in hočem oditi. Kaj, ko bi jo prašal, če me ona ljubi, sem si mislil in se obrnil k starki:

— Čuješ, baba, ali me ona ljubi?
— Sem prašal in se skušal nasmehnuti; pri tem sem pa trepetal po vsem telesu.

— I, i, i, se namrgodi ciganka. Mogoče te ona ljubi, kaj jaz vem? In če te ne ljubi, te ima pa rada, mislim jaz. In če te nima rada, se ji pa dopadeš, si jaz zopet mislim . . .

Očitno ni pričakovala ničesar od mene več, ali pa je spoznala mojo zadrego, ker mi je tako zlobno odgovorila. Kakšen je to odgovor? Ljubiti . . . rad imeti . . . dopasti se? . . . Ali je tu kak razložek?

— Najbrž se ji samo dopadeš, lepi gospodič . . . Daj mi še en groš,

lepi in ljubeznivi . . .

Stegnila je suho, starikavo roko proti meni; brez obotavljanja ji dam še en groš, nakar ona klanjaje se in hohotaje izgine v grmovju . . .

S polno glavo in s težkim srcem sem odhajal proti domu. Srčev kralj in troumni odgovor stare ciganke me je vznemirjal. Sicer sem skušal, da odvrnem neumne misli in sem sam sebe psoval z najvnežem, ki ga zamore stara ciganka spraviti iz ravnotežja; skliceval sem se na svojo naobrazbo, češ, kot inteligent se vendar ne smem ozirati na blebetavost prvega klatabišča, ki me sreča na razpotju. Ali vse to ni nič pomagalo. V srce se mi je naselila črna slutnja in vsi moji pomisleki me niso pomirili. Iskal sem ključ, ki naj mi odpre skrivnost moje ljubezni, tako vroče in tako hrepeneče . . .

Ko sem zvečer tistega dne legel k počitku, sem še enkrat vse razmislil in sem se spomnil — Maksima. Videl sem njegove divje žareče oči, vzdignjeno desnico in krvavi nož, s katerim je zabodel ubogega Svetozarja. Tisti žarek krvi, ki je privrel iz njegovih prs in oškropil obraz divjega ubojnika, je kipel celo noč v mučnih sanjah. In ko je zjutraj posijalo solnce, sem

se prestrašil njegovih toplih in nedolžnih žarkov . . .

William Ewart Gladstone.

(V spomin stoletnice njegovega rojstva spisal L. Furlani.) Dalje.

Predlagal je reformo najemniškega sistema (l. 1870). Po tej reformi bi bila zakonito določena minimalna doba najemnih pogodb in zemljiški gospodar bi bil prisiljen povrniti najemniku stroške za melioracije, ako bi mu predčasno najemno pogodbo odpovedal. To je bil vendar minimum tega, kar se je po vsej pravici terjalo v obrambo nesrečnih najemnikov in kmetijskih delavcev. Zemljiškim gospodarjem pa je bil tudi ta minimum preveč in — lordi so reformo odklonili. Umevno je, da se je Ircev polastil obup. Začeli so se razni izgredi in zločinska oškodovanja veleposestev. Vlada je uvedla proti Gladstonovi volji neke nasilne odredbe, s katerimi je upala napraviti zopet „red in mir“ v deželi. Da so nasilna sredstva zgrešena, je lahko vsakdo vedel, Gladstone se je pa to pot prepričal, da je lordska zbornica in nje postopanje istiniti vir vseh nemirov na Irskem.

vselej odklenkalo, četudi še ostane zbornica lordov kakor je. Ako pa zmaga opozicija, potem bodo imeli na Angleškem zopet vlado tory-jev, ki bodo uničili vse reforme liberalne vlade. Finančni načrt Whig-kabineta bo padel in sistem indirektnih davkov, poostren z zvišanjem colnin se bode znova upepljal. Poskusilo se bode tudi doseči državno colninsko zvezo. V tem oziru so tedaj volitve na Angleškem največjega pomena za Angleško in cel ostali svet.

v Vzroki rusko-japonske vojne. Revija „Monde illustré“ priobčuje članek, v katerem izvaja Jurij Silber, da je Rusija samo z diplomatičnimi intrigami zakrivila vojno. Car je tiral osebnopolitiko in oviral Witteja, Kuropatkina in Lambdorfa pri njihovih načrtih. V dokaz teh trditev se priobčujejo 3 brzoglavke iz ruskega tajnega arhiva. — Članek bo menda bolj domišljiva ko resnica.

v Posvetovanje nemških dež. in drž. poslancev iz Češke v Pragi. Oficijelni komunike o zborovanju pravi samo, da se je vršil prost razgovor o notranjepolitičnem položaju. Praški nemški listi pa že poročajo, da namerava vlada poklicati češke in nemške vodilne politike na Dunaj, kjer se bodo vršili nadaljni dogovori glede delazmožnosti češkega deželnega zbora. Češki Nemci imajo sedaj računati z dokaj spreminjenim položajem: z reformo poslovnika ni došlo do § 14, na katerega so stavili velike upe; nekateri nemški politiki so takrat naravnost javno dali duška veselemu upu, da bode vlada v ne-parlamentarni dobi oktroyirala okrožno ustavo in jezikovne odredbe. Dalje pa tudi planinski Nemci navzlic javnim izjavam niso več pri volji, da bi se prilagodili vsaki kaprici čeških Nemcev. Posebno velja to glede krščanskih socialcev. Čehi pravijo, da morejo z Nemci še le tedaj govoriti o njihovih „zahtevah“, ako pripuste mirno delo v češkem deželnem zboru. Ker so od razmer v češkem dež, zboru odvisne tudi razmere v parlamentu, je le želeli, da bi tudi med Nemci došli do besede trezni in resni politiki in bi ne odločevala samo volja wolfjancev in drugih vsenemških izdajalcev.

v Cesar in Friedjungov proces. Dunajski „Vaterland“ piše, da se v dunajskih političnih krogih govori z vso gotovostjo, da je cesar zahteval natančnih pojasnil o teku Friedjungovega procesa. Bil da je zadovoljen, ko so se Friedjungove obtožbe izkazale za neutemeljene. Na proti Aehrenthalu in

Bienerthu, s katerima je o stvari govoril, je napravil baje par opazk, iz katerih je povsem razvidno, da je okolnost, da so dokumenti falzificirani, napravila manj najslabši utis. List pravi, da nedvomno izid procesa ne ostane brez posledic za bodočo politiko napram Hrvatski in — Srbiji.

Drobne politične novice.

v Novoslovanstvo med Rusini. Rusinski list „Dilo“, ki je doslej ostro obsojal novoslovanstvo gibanje, priobčuje daljši članek o slovanstvih razstavah in toplo priporoča njih obisk, ker se s tem goje kulturne in gospodarske vezi med Slovani.

v Forgach ne pojde. „N. Fr. Presse“ izjavlja z merodajnega vira, da se grofa Forgacha za sedaj ne bode odpoklicalo iz Beograda.

Avstrijsko-italjansko zavezništvo kaj lepo ilustrira dejstvo, da je avstr. vojna uprava ustanovila novo mestno poveljstvo v Rivi, kjer se je tudi posadka zdatno pomnožila.

Dnevna kronika.

v Rekord v zrakoplovstvu je dne 7. t. m. dosegel angleški zrakoplovec Latham. Prišel je v višino 1050—1100 metrov, vztrajal je v zraku 45 minut in plul 50 km daleč.

v 851.398 K 87 vin. je bilo do 7. t. m. nabranih za milijonski dar češki „Osrednji šolski Matici“. Kmalu bodo imeli Čehi cel milijon. In mi Slovenci svojih borih 200.000 K?

v Početek razlastilne akcije proti poznanjskim Poljakom. Dne 19. t. m. se snide pruska naselbinska komisija, kar pomeni začetek razlastilne akcije zoper Poljake na podlagi znanega zakona, ki bo v par dneh slavil svoj dveletni jubilej. Tako torej stopi v akcijo najnemoralnejši način raznarodovanja: s pomočjo vlade same se ropa poljskemu narodu rodna gruda.

v Slovansko časopisje na Ogrskem. Vesele čase, ki jih uživa to časopisje, naj ilustrira sledeča statistika: V letu 1909. so bili obsojeni sodrujniki slovaškega časopisa „Ludové noviny“ radi političnih zadev: 1. Jožef Vanček na 6 mesecev in 600 K globe; 2. Karol Štefanek na 2 meseca in 200 K globe; 3. Mihael Kubiček na 1 mesec; 4. Karl Škvara na 6 tednov; 5. Jož. Matušekovič na 1 mesec; 6. Štefan Janšak na štiri mesece in 400 K globe; 7. Ludv. Tyršel na 14 dni in 200 K globe; 8. Rob Švoch na 8 mesecev in 1000 K globe; 9. Štefan Blaho na 6 mesecev in 1000 kron globe. Skupaj torej 2 leti in polosem mesecev ječe in 3400 K glob pri — tedniku.

v Madžarska invazija na Hrvatsko je vedno večja. Pred 4 leti so Madžari

razporeženi lordske zbornice vsak poskus rešitve zastoj. Vrh tega je bilo irsko ljudstvo, katero je zahtevalo in potrebovalo agrarne reforme in samoupravo, zastopano v parlamentu po peščici poslancev, stoječih v Parnellovem klubu, dočim je bila ogromna večina irskih mandatov v rokah irskih veleposestnikov, industrijalcev in trgovcev. Tudi za to zlo je našel Gladstone radikalen lek. 1884. l. je predložil parlamentu novo reformo volilnega reda za celo trojedino kraljevino. Ta reforma je bila tako temeljita, razširjenje volilne pravice tako izdatno, da se je zelo zelo približalo splošni in jenaki volilni pravici. Privilegiji starih „mest“, ki niti ne obstoje več, ki so pa bila še vedno v parlamentu zastopana, so bili odpravljeni; skratka, Gladstone je predlagal v resnici demokratsko, pametno volilno reformo in jo je po trdem boju tudi izvedel. Komaj je stopil novi zakon v veljavo, je bil parlament razpuščen in razpisane nove volitve. Učinek je bil velik. Iz Irske je prišlo sedaj nad 80 nacionalcev in komaj 20 veleposestnikov in industrijalcev.

Dalje prihodnjih.

sami računili, da jih je samo 100.000, danes pa že javno govore, da jih je nad 200.000 torej prirastek za nad 100%; dočim je hrvatsko prebivalstvo tekem zadnjih 20 let naraslo komaj za 31,3%, znaša prirastek Madžarov v tem času 155,8%. Te številke glasno opominjajo Hrvate, kaka nevarnost jim preti. Poglejmo še druge številke. Madžari so razposlali koledar madžarizacijskega društva „Julian“ med Madžare na Hrvatskem v 19.628 izvodih in nameravajo vreči še par tisoč izvodov med ljudstvo. Teh 19.628 izvodov so poslali v 721 krajev. Hrvatom se začenjajo odpirati oči.

v Tekom 24 ur vdova. V četrtek se je poročila v Lincu gospica Gabrijela Pretz s poštnim asistentom Birngruberjem v Smirni. Pri poroki je ženin, ki ni mogel priti iz Smirne, zastopal uradnik Lettmayer. Drugi dan pa je prišel iz Smirne brzoglav, da so našli Birngruberja v noči mrtvega.

v Proces proti ministru. Dne 8. t. m. se je v Kodanju pričel proces proti bivšemu ministerskemu predsedniku Christensenu in prejšnjemu ministru notranjih zadev Bergu, a se je preložil na 2. aprila.

v Pastirski list srbskega patrijarha Bogdanoviča. Patrijarh Lucijan Bogdanovič je izdal na ogrske Srbe pastirski list, v katerem se dotika tudi političnega in socialnega položaja ogrskih Srbov. Pravi med drugim, da je srbski narod preživel težke čase. Od davna je kazal vedno ndanost vladarju in domovini. A prišli so novi ljudje, ki ne poznajo srbskega naroda in njegove lojalnosti. Ogrski Srbi so tudi sedaj zvesti svojemu cesarju in domovini in ne bodo pozabili tradicionalne privrženosti in ljubezni proti nosilcu Štefanove krone in proti domovini.

Dopisi.

v Iz Vuzenice. Vstali so zopet krivi preroki in oznanjevali vernemu občinstvu, da se bode na Novega leta dan vršila v Vuzenici „pri Kočevarju“ veselica brez občinstva. Ha, ha, kako že pravi Nemeč? „Želja je bila oče misli“. No, pa ti modrijani so se gotovo prestrašili, ko so opazili, kako drvi ljudstvo k veselici, in ko so slišali, da se je občni zbor podružnice pričel pri natlačeno polni dvorani. Vkljub protiahtitaciji gotovih stanov se je namreč odzvala vabilu pretežna večina domačinov, prišli so gostje z Mute, Mariberga, Vuhreda, Sv. Antona n. P., Ribnice, Lehna, Št. Lovrenca, Maribora, Celja, Slovenjega Gradca in celo s tužnega Gorotana; kratkomalo, zbralo se je nad 250 oseb.

Ob 3. uri popoldne otvori občni zbor predsednik vuz. podružnice, gosp. Jaka Verdnik z Dravč, pozdravi navzoče in podeli besedo bivšemu tajniku, g. Mir. Lešniku iz Št. Lovrenca. Po odobrenem zapisniku sledijo volitve v odbor, kateri se na 9 članov razširi. Nato vstane potovalni učitelj družbe sv. Cirila in Metoda g. Iv. Prekoršek; smrtna tišina zavladava v dvorani, ko začne govoriti. Občinstvo sledi z vidnim, da, nenavadnim zanimanjem njegovim jedrnatim izvajanjem o narodnem boju na jezikovni meji ter zahvali konečno govornika s frenetičnim ploskom. Prične se veselica, in prvič nastopi vuzeniška godba na lok pod izbornim vodstvom g. učitelja I. Ureka, prvič tudi vuzeniški pevski zbor. Ako pomislimo, da sta novorojeni orkester in zbor imela le 5 skupnih vaj in da sta navzlic temu z izvanredno spretnostjo izvrševala svoj vspeh, pač ne moremo dovolj zahvaliti g. Ureka za njegov trud, temveč ga pri tej priliki le prosimo, naj se blagovoli tudi v bodoče toliko potruditi za nas pristne obmejne Slovence! „Raztresenica“ sta vzbujala splošno veselost; vendar gre tu v prvi vrsti najiskrenejša hvala cenj. gospici Micki Urbančevi, ki je bila v kljub rahlemu zdravju in daljnemu slabemu potu pripravljena, prevzeti ulogo Milke in je svojo ulogo tudi izborno rešila. Okusno sestavljen srečolov je bil na mah razprodan: zasluga narodno požrtvovalnih Urbančevih gospic! Razun tega so se vršile še različne diference licitacije; ob 9. uri zvečer pa je pričel ples, ki je nekatere celo do 2. ure po polnoči zadrževal. Skratka, bila je prava ljudska in narodna veselica. kajti donesla je družbi 201 K 20 vin. čistega dobička. Slava narodnim Vuzeničanom!

v Z dežele. Z ozirom na notico v Vašem cenjenem listu o draginji, ki vlada v Gradcu, si dovoljuje gospodinja z dežele, ki je primorana vse kupovati, poročati, da je na deželi, vsaj v bližini mesta, draginja ravno ista kakor v mestu ali pa še večja. V mestu se dobi na trgu in v trgovinah vsega na izbiro, med tem, ko se na deželi za drag denar ne dobi velikokrat košček sirovega masla, ne jajca, niti par žlic smetane. Kmetica nese par piščet in za nekaj desetec jajec rajše po uro daleč v mesto na trg, mora tam plačati stojišče, zamudi ves predpoldan in proda slednjič za ravno isto ceno ali pa še cenejše, kakor bi prodala doma. Če le par vinarjev več izkupi, je vsa srečna, ne meneč se, koliko si je škodovala s tem, da ji je doma delo zastalo. V mestu se dobi poletu za nekaj vinarjev cel kup solate, fižola ali druge zelenjave. Na deželi je primoran, kdor nima vrta, kupovati zelenjavo pri sosedih. Kaka težava je še le s takim kupovanjem. „E kaj bom vam to računala, dajte kolikor hočete“, mi pravi. Če ji dam 8—10 vin, kolikor je zelenjava v resnici vredna, se ji za malo zdi, dam ji več, da vse preplačam, pojde mi gospodinjstvo še bolj rakovo pot. — V mestu se dobi 1 kg najfinjše moke za 50 vin. na deželi plačujem moko št. 2 po isti ceni. V mestu se dobi 1 liter petroleja za 20 do 24 vin. na deželi stane vedno 36 vin. V Gradcu se dobi za 40 vin. 12—13 žemelj, na deželi stane vsaka žemlja 4 vin. Istotako je dražji riž, sladkor, kava, lahko rečem vsaka stvar in to vsled tega, ker imajo trgovci večje stroške z dovoznino. Če kupim vse v mestu, stane mene dovoznina toliko, da nisem nič na boljšem. Meso je res nekaj vinarjev cenejše, zato pa tem slabejše, da nič ne izda.

Zivljenje na kmetih je cenejše za tiste, ki pridelajo vse doma, kdor pa mora sleherno stvarco kupovati, je odvisen od dobre volje svojih sovaščanov, kateri znajo to odvisnost pošteno izkoriščati.

Vsak, kdor je poizkusil živeti „s krajcarjem“ na deželi, mi bo pri-trdil, da so minili tisti patriarhalni časi, ko se je dobilo vse na pol „zastonj“ in je mnenje, da se živi na kmetih cenejše kakor v mestu, popolnoma napačno. Želeti bi bilo, da bi se k temu predmetu oglasile tudi druge gospodinjce z dežele, ki so primorane vse kupovati, objavile svoje tozadevne izkušnje in z istinitimi podatki svetu dokazale, koliko krivice se je storilo vsled tega napačnega mnenja pri odmerjenju zasluzka raznim na deželi živečim, osobito učiteljskim rodbinam

Štajerske novice.

v Nezaupnica dež. posl. dr. Benkoviču in Terglavu. Na sijajno obiskanem hmeljarskem shodu, ki se je vršil včeraj na Vranskem, in katerega so se udeležili po večini Benkovič-Terglavovi volilci, se je izrekla med velikim ogorčenjem dež. posl. dr. Benkoviču in Terglavu nezaupnica zaradi njunega glasovanja pri okvirnem zakonu na zvišanje doklada na pivo. Obenem se je imenovana poslanca najodločneje pozvalo, da naj pri glasovanju po meritorni debati o zvišanju deželne doklade na pivo glasujeta proti zvišanju ali pa odložita mandata.

v Poročilo o gospodarskem shodu v Vuzmetincih priobčujemo jutri. Za danes le toliko, da je bil shod zelo lepo obiskan, da je vladalo med vinarji obeh strank soglasje in da se je rezolucija proti nameravanemu vinskemu davku soglasno sprejela. Zelo je zanimalo tudi poročilo o delovanju Prve južnoštajerske vinarske zadruga. Kaplan Stuhec je prišel sitnarit, a so mu zborovalci konečno vzeli besedo in je le malo manjkalo, da ga niso poslali pod kap.

v K zvišanju deželne doklade na pivo piše „Arbeiterwille“: Dr. Link je izjavil pri proračunski razpravi l. 1909, da je vsako zvišanje deželnih doklad na direktno davke nemogoče in da

Izdana je bila majhna reforma volilnega reda na Irskem. Odpravljeno je bilo javno in ustno ter uvedeno tajno glasovanje z glasovnico. Sama na sebi debra reforma, toda v teh razmerah ni mogla razburjenih Ircev potolažiti. Ti so zgubili po odklonitvi agrarne reforme vsako zaupanje v angleško vlado ter so bili prepričani, da jim noben angleški državnik ne bode mogel pomagati, dokler bo imela zbornica lordov pravico in moč odločati o usodi v parlamentu sklenjenih zakonov.

Parnell, tedanji vodja irskih nacionalcev, je zopet vzbudil Home Rulsko gibanje, ki se je bilo že mnogo prej pod Daniel O'Connellom začelo. Parnell je sklenil združiti agrarno in Home Rulsko gibanje v jedno samo veliko irsko vprašanje ter začeti iz parlamenta ven veliko akcijo za njegovo rešitev. Ves narod je stal kakor en mož za njim. Razburjenost na Irskem je bila velika, pritožbe Ircev so bile utemeljene, njih zahteve več kot upravičene, pravična rešitev irskega vprašanja je bila v interesu države nujna. Vse to je Gladstone dobro vedel, toda ni mu bilo neznan, da bi bil pri sedanjem sestavljenju parlamenta in pri

tudi ne bo mogoče misliti na zvišanje davka na pivo. Danes je njegovo stališče: Tukaj stojim, morem namreč biti tudi drugega mnenja; klerikalci in Slovenci mi pomagajo dalje. On račun, da bode vrglo zvišanje deželne doklade na pivo 1.200.000 K. Bode pa toliko neslo, mora toliko vreči? Kaj pa, če bi se konzum piva silno znižal? Saj smo o priliki pivnega bojkota doživeli, da se je popilo na Zg. Štajerskem za dve tretjini in v Gradcu za polovico manj piva. Ako bi se znižal konzum piva samo za tretjino, bi imela dežela komaj za 400 tisoč kron več dohodkov. Ta vsota bi pač ne bila v nobenem razmerju s škodo, ki bi jo imele pivovarne, razne obrti in delavci. — Mi dostavljamo: in prav posebno hmeljarji. In kaj bodo k temu računali naši klerikalci? Hmeljarji bodo težko oškodovani — in navzlic temu ne bode deželno gospodarstvo rešeno niti najmanj iz sedanje stiske. Ni se prav nič čuditi, ako so Savinčani in vsi pametni ljudje na Sp. Štajerskem tako razburjeni nad nespametno klerikalno politiko.

o Ivčević — jugoslovanski minister rojak? Zadarsko „Naše Jedinstvo“ poroča, da je posl. dr. Ivčević že predlagan cesarju za jugoslov. ministra rojaka.

o Katoliški listi med seboj. — „Slovenec“ je bil v zadevi istrskega bogoslužja previdnejši ko tržaška „Zarja“, ki je z vso vnemo zagovarjala papeževo in dr. Naglovo uničevanje slovenščine v istrskih cerkvah. Seveda, wes Brot du isst — „Zarja“ je bila vsled tega prisiljena očitati „Slovenca“ protikatolištvo. Ker „Slovenec“ nikakor noče veljati za protikatoliški tist, četudi je kolikor mu dopuščajo razmere in kranjska šparkasa, naroden, je priobčil bučo notico, v kateri očita „Zarji“ predrzna podtikanja, zavijanja, prepotentnost, izmišljotine, blatenje itd. itd. In „Zarja“ je vendar katoliški, pristno katoliški list, ki tudi javno priznava, da mu je salus Ecclesiae suprema lex, česar si „Slovenec“ v sedanjih časih ne upa! Na to dragoceno zbirko lastnosti, ki jih imajo celo listi, čijih čitanje je pogoj za večno zveličanje, se bomo še ob priliki sklicevali.

o Celjski Nemci in vsesokolski zlet — ali kdo hujska? Na zadnjem občnem zboru Savinske podružnice S. P. D. je ponovil g. dr. Božič že lansko leto stavljeni predlog, naj bi se ob priliki vseslovenskega zleta v Celju ko pride tudi mnogo drugih slovenskih gostov semkaj, priredila v celjskem Narodnem domu majhna turistična razstava v reklamo za Savinske planine. To se gotovo popolnoma sklada z celokrogom celjske podružnice in je drzno hujskanje, ako celjska vahtarica v žargonu celjskih pouličnih barab zaradi tega napada podružnico in zahteva, naj ji štaj. dež. odbor odtegne podporo! Ob tej priliki pa pravi „vahtarica“ tudi, da bo „tekla kri“ pri vseslovenskem sokolskem zletu. Poziva občino, naj bi se z vsemi kriplji branila proti slavnosti, ki se bo vršila v — celjski okoliški občini, kjer nimajo celjski Nemci prav ničesar opraviti. Da bi pa bil zabranjen našim ljudem vstop in prost obhod po mestu, to bomo pa še le videli. Čisto prav je, da se vahtarica že sedaj poziva na namestnijo, naj ona napravi red; mi se bomo na to sklicevali, ker so s tem celjski Nemci sami priznali, da njihov žalosten magistrat v tej zadevi ni kompetenten. — V ostalem pa opozarjamo celjske trgovce in obrtnike, naj pazijo, da si na ljubo Balloghu in enakim ljudem ne opečejo

prstov! Mi nismo oni, ki smo začeli hujskati, gotovo pa je, da ne bomo ostali na nobeno nasilstvo odgovora dolžni. — Konečno še izrekamo svoje začudenje nad postopanjem drž. pravdnštva, da zadnje številke „vahtarice“ ni konfisciralo!

o Proti zvišanju dež. doklade na pivo se vrše jutri, pojutrišnjem in sredo na Zgor. Štajerskem protestni shodi gostilničarjev. Ker je med temi veliko razburjenje, se bodo shodi najbrž zelo bučno vršili.

a Klerikalci v boju proti Ciril-Methodovi družbi. V Framu se je vršil v četrtek, dne 6. t. m. ustanovni sešestanek Ciril-Methodove podružnice ob velikanski udeležbi domačinov in narodnjakov iz Maribora, Slov. Bistrice in drugih sosednjih krajev. V imenu glavne družbe je govoril potovalni učitelj g. Ivan Prekoršek o pomenu slovenske šolske družbe in nalogah snujoče se podružnice v Framu, kot važne narodne organizacije v južnem delu mariborskega okoliša, kamor razteza Nemstvo in nemčurstvo že močno svojo roko na slovensko posest in slovenski živelj, za kojega organizacijo, probujo in narodno vzgojo se je storilo še vse premalo. Z veseljem so pozdravili domačini snujoče se narodno društvo in pristopilo je koj nad 40 članov. Vse se je vršilo v najlepšem soglasju, kakor smo pričakovali — le domači župnik Mršec je začel na surov način razgrajati in kričati, da ne more pristopiti, da bi se v njegovi fari snovalo tako narodno društvo. Slovesno je izjavil, da je prišel zato na zborovanje s svojimi nahujskanimi mladeniči, da onemogoči ustanovitev. Izjavil se je, da brani vero, na to pa so začeli kot podivjani kričati njegovi somišljeniki, ki so bili v manjšini, stali so na mizah, in eden najbolj vnetih braniteljev vere je grozil z nožem! Tako delajo naši „narodni“ klerikalci v krajih kjer sami nič ne storijo, proti poštemu narodnemu delu pa hujskajo ljudstvo. Proti takemu lopovstvu in narodnemu izdajstvu nam preostaje le mirno in vztrajno delo za našo obrambno organizacijo in za vzgojo slovenskih ljudij. Ni časa za jadicovanje, čas dela — odločnega dela, narodnjaki, je, da otmemo te narodno ogrožene kraje in če tudi proti volji onih, ki imajo na jeziku narodnost, v srcu pa izdajstvo! Slovenski Maribor, čaka te v vsej tej okolici mnogo dela — na delo torej s podvojenimi močmi!

o Ostanimo pri resnici! „Sloga“ očita dež. posl. dr. Kukovcu, da je zadnjič g. dr. Benkoviča zavrnil, kakor je za svoje osebne napade zaslužil. Ker list jadicuje zaradi tega prepira v štajerski deželni zbornici in napada g. Kukovca, bi se tudi lahko prepričal, da je g. dr. Kukovec najprej do cela mirno in stvarno govoril proti zvišanju dež. doklade na pivo, na kar ga je dr. Benkovič osebno in celo v njegovi nenavzočnosti napadel. Na to je dobil, kar je zaslužil. Da bi se pa ljudem kakor je Benkovič, prizanašalo, tega ne more noben pameten človek zahtevati.

o V Celju hočejo zavzeti socijalisti svoje stališče k zvišanju deželne doklade na pivo v nedeljo dne 15. januarja na javnem shodu pri zelenem travniku. Značilno je, da si Nemci v Celju glede te zadeve ne upajo sklicati javnega shoda.

o Celjski Nemci so na zaupnem shodu, ki se je vršil na celjskem rotovžu in so imeli pristop le izvoljenci, sklenili, da ima dr. Negri glede zvišanja deželne doklade na pivo prosto roko. To se je sklenilo le na odločen odpor nekaterih gostilničarjev, ki so silno jezni na Negrija zaradi njego-

vega stališča, da se mora pivo podražiti. Kaj pa drugi celjski poslanec, Stallner? Ali je ta zavoljo svojega dež. odborništva sakrosankten?

o Zveza narodnih društev prosi vsa včlanjena društva, katera še niso poslala članarine za leto 1909, da to zanesljivo store do konca t. m.

a Zveza narodnih društev. Odborova seja se vrši jutri v torek, dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v knjižnici celjske čitalnice s sledečim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika zadnje odborove seje, 2. tajnikovo poročilo, 3. blagajnikovo poročilo, 4. poučni tečaji in knjižnice, 5. predavanja, 6. slučajnosti.

o Z Miklavžkega hriba se je spodtaknil nekdo ob kamenje pri Bohatovi škarpi — ne pred hišo, kakor on trdi — in ob dragoceni trotoar, pozivajoč občino celjske okolice na pomoč! Res, da se je postavilo kamenje med kolovozom in pešpotom zato, da ne bi vozili tam vozniki s težkimi vozovi in pešpot pokvarili. A tega ni storila občina, marveč se je to zgodilo na zasebne stroške z najboljšim namenom, ohraniti čez zimo Miklavževčanom lepo pešpot. Ker je zemlja zmrznila, je nenadzorovani delavec premalo vgreznil. Toča zaradi tega se še ne more govoriti o kaki preteči veliki nesreči. Toliko v pojasnilo!

o Za Ciril-Methodovo družbo je v veseli družbi pri g. Radeju na Bregu včeraj 9. t. m. nabrala g. Marjetica Terček K 290.

o Poročil se je danes g. Franc Plevčak, gostilničar in mesar v Gaberju, z gospd. Treziko Kranjc iz Gaberja. Bilo srečno!

o Bralno društvo v Gaberju je preložilo svoj občni zbor na nedeljo dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju. — Prosimo točne udeležbe!

o Poziv. Onega, ki si je prilastil nabiralnik bralnega društva v Gaberju, pozivamo, naj ga takoj vrne, ker ga poznamo. Drugače se bodo storili drugi koraki.

o Iz Gaberja pri Celju. Tu se klati lesica, katera je pomorila pri več hišah kure.

o Imenovan je za žel. asistenta v 10. činovnem razredu g. Jakob Borko v Beljaku.

o Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval g. Josip Kramar na Dunaju 7 K. Pristrčna hvala!

o Uzmovčič. — Uboj. V Sevnici so vdrli 6. t. m. nezuni tatovi v stanovanje davčnega kontrolorja Smekala in odnesli za več sto kron zlatnine in denarja. — V Gradcu je neki češki delavec težko ranil delavca Ignaca Naprudnika. Morali so ga prepeljati v bolnišnico. Storičca so zaprli.

o Društvo za otroško varstvo in mladinsko oskrbo v kmetskih občinah sodnega okraja Ptuj zboruje v torek 13. t. m. ob 10. uri dopoldne v okoliški šoli z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika, zapisnikarja in blagajnika. 2. Slučajnosti. V očigled vzvišenemu namenu, za katerim stremi društvo, se prosi malo zanimanja in obilne udeležbe. Odbor.

o Zahvala. Podpisana se v imenu ubogih slovenskih otrok okoliške šole v Ptuj najiskreneje zahvaljuje vsem velecenjenim dobrotnicam in dobrotnikom, ki so z nesebično požrtvovalnostjo pripomogli, da je bilo mogoče obdariti toliko revnih otrok deloma z obleko, deloma z obutalom; ki so vrh tega omogočili, da dobiva 72 najpotrebnejših otrok vsak šolski dan skozi zimске mesece hlebec kruha; končno bodi tem potom izrečena najpristršnejša zahvala gospicama Toplak Idi, Potočnik Olgi in gosp. Kajnih Valentinu, ki so z ljubeznivo in neumorno

vnemo nabirali pri ptujskih Slovencih v ta blagi namen potrebni denar. — Krajni šolski svet in šolsko vodstvo Ptujška okolica dne 7. jan. 1910. — Ivan Kaukler, šol. vodja.

o Vojaška taksa. Oni, ki morajo plačevati vojaško takso, so postavno obvezani, da se zglasijo tekom meseca januarja pri občinskem uradu pismeno ali ustmeno. Za pismeno priglasitev je treba spolnitve dvoje zglasovnic, ki se dobe pri obč. uradih in okr. glavarstvih. Kdor ima do 1.200 K letnih dohodkov, je oproščen vojaške takse.

o Na Polenšaku pri Ptuj je dne 7. t. m. zvečer umrl župnik Valenko. Bil je že dalje časa bolan. Pokopljejo ga danes pri Sv. Lovrenca.

o V Vučjivasi na Murskem polju se osnuje v kratkem kmetijska podružnica za to in sosedne občine. Priglasilo se je dozdej že 80 udov.

a Šolarska božičnica v Žetalah se je vršila na Novega leta po večernicah v šoli ob ogromni udeležbi tukajšnjega prebivalstva. Da se je zamogla tako lepa božična slavnost prirediti, se mi je zahvaliti vsem blagim dobrotnikom, ki so v ta namen kaj darovali. Posebno gre hvala g. M. Berlig-u, ki je podaril za 30 K blaga za ročna dela, iz katere so si napravile deklice tretjega razreda oblačila in raznih sladštic za vse šolske otroke. Posodil je tudi gramofon, ki je igral med posameznimi točkami prav mične komade. Za prireditev sta si pridobila zaslug gg. A. Gaberc in Fr. Zrimšek, ki sta vodila petje in pomagala staviti oder. Največ požrtvovalnosti je kazal tov. g. A. Pesek, ki je dva dni priprave vodil ter je pri nastopih igral režiserja. Naj mu bode izrečena najsršnejša zahvala, posebej še za njegov jedrnat govor pred koncem veselice. Za darove v denarju se še zahvaljujem Posojilnici v Žetalah, č. g. župniku gg. orožnikom in g. Hroneku. Sotošek.

o Iz Dravske doline. Naši narodni nasprotniki vedno iščejo prilike, kako bi blatili naše probujajoče se ljudstvo na jezikovni meji. Ker pa Slovenci ne marajo Nemcem za ljubo obračati kozlov ter žive med seboj složno in se niti ne zmenijo za izživanje nekaterih prenapetih nemških petelinov, zato se zagrizenim Nemcem le redkokedaj ponudi prilika, da bi jih valjali po svojem umazanem časopisju. Ker takih prilik torej ni, si jih je treba poiskati; na kakšen način seveda, to jih ne briga. Samo da pokažejo s frazami in s sovraštvom napram nam Slovincem, da še žive, da se penijo jeze in sovraštva do nas. Da svet izve, da ti junaki žive, je treba pisati v „svetovni“ časnik „Marburgerco“ in udariti s polenom po teh preklemanih Slovencih, ki nosijo čedalje bolj pokonci glave. Prilika za to je vsaka dobra. Pretekli teden je umrl v Vuzenici eden izmed njihovih mož, ki res ni bil neumen, vsaj tako ne, kakor jih je mnogo izmed njih, ki mu sedaj pojejo v Marburgerici slavo, obenem pa izrabljajo pieteto umrlega ter nesramno udrihajo po Slovencih. Kaj takega bi rajnki oče Urban gotovo ne bil storil, ker je bil prepameten in bolj olikan, kakor so pa ti zagrizenci. O rajnkem bi tudi mi vedeli povedati marsikaj, iz česar bi se videlo, da ni vse tako, kakor piše „Marburgerica“. A nam so mrtveci sveti ter ne govorimo o njih, vsaj kaj slabega ne, četudi so bili v življenju naši odločni nasprotniki. V surovosti radi prepustimo „finim“ in „kulturnim“ Nemcem prvenstvo, ker imajo vsaj v tej stroki pravi takt, kakor kažejo dejanja. — Pri pogrebu pokojnega Urbana, katerega so se udeležili vsi resnični in navidezni veljaki iz okraja in drugod, seveda ni manjkalo vencev z nemškimi barvami. In

to v slovenski Vuzenici. Ali se je hotelo izzivati? Pri naših nadutih Nemcih je vse mogoče. No, Slovencev ne speljejo tako hitro na led. Imeli so le pomilovalen nasmeh za take otročarije. Kljub vsem nemškimi trakovom in veljakom je bil pogreb vendar slovenski. Vuzeniški g. dekan je molil od odprtem grobu slovenski, kar nemškimi glavam ni šlo v glavo. Zato se „Marburgerica“ jezi tudi na našo narodno duhovščino. Naša dolžnost ni zavračati take napade na duhovščino, četudi jih obsojamo. Ravno g. dekan v Vuzenici je čutil na praznik potrebo, da je baje precej ostro pozabavljajl čez „liberalce“ in njihove časopise. Mi se čudimo, kaj je privedlo sicer mirnega moža do tega koraka. Do sedaj smo bili navajeni slišati v cerkvah na meji samo božjo besedo. Politika v naših cerkvah je nekaj novega, posebno pa od g. dekana, resnega moža, nismo pričakovali kaj takega . . .

o Poskusno sajenje tobaka. Finančno ministerstvo je dovolilo, da se sme v kmetijskih šolah v Grottenhofu in Mariboru saditi za poskušnjo tobak. Od teh poskusov bo odvisno, ali bo dovoljeno saditi tobak tudi na Štajerskem ali ne.

o Avtomobilni promet v mariborski okolici. Kakor poroča M. Z., ne namerava tvrdka Streintz iz Gradca upeljati samo avtomobilnega prometa iz Maribora v Zgor. Poljskavo, temveč tudi iz Maribora v Arnovž, Sv. Lenart in Selnico.

Kranjske novice.

z „Slovenski Pravitnik“ je z januarjem stopil v svoje 26. leto.

z II. veliki ples Nar. Del. Org. v Ljubljani se vrši 21. t. m.

z Umrl je v Ljubljani v noči 8. t. m. prelat Jožef Smrekar, vpokojeni bogoslovni profesor, prorektor bogoslovnega učilišča v Ljubljani. Rojen je bil l. 1842. Kot profesor v bogoslovju je predaval cerkveno zgodovino. „Slov.“ ga šteje med najodličnejše duhovnike ljubljanske škofije.

z Nakup. Grad Mala Loka pri Mengšu je kupil glavni zastopnik „Dunava“ g. R. Kokalj.

z 65.500 romarjev je bilo l. 1909. obhajanih na Brezju — tako poroča „Slovenec“.

Koroške novice.

z Velika nesreča v Rablju. Vsled zasutja neke zaseke v rudniku grofa Henckela v Rablju na Koroškem se je zrušila in izginila pod zemljo bolnišnica, spadajoča k državnemu rudniku. Po dozdajnih poročilih (9. t. m.) se je ponesrečilo 7 oseb, med njimi dr. Wesely z ženo in otrokom. Na rešitev ni misliti, ker je na mestu, kjer je stalo poslopje, nastala velikanska jama, ki se je počasi napolnjevala z vodo. Rudarji in vojaštvo je na delu.

z Podružnico „Slov. šolskega društva“ so ustanovili v Št. Jakobu v Rožu.

z Iz finančne službe. Carinski nadzornik Jožef Schuster v Celovcu je povišan za višjega nadzornika.

z Detomor. V Celovcu je 5. t. m. neka 17 letna služkinja porodila na stranišču otroka in ga spustila v stranišče.

Primorske novice.

d Hrvatsko ljudsko šolo si ustanovijo Hrvati v Trstu.

d Trst ima glasom najnovejše statistike 219.777 prebivalcev (brez vojaštva).

Sina obstrelil. 56 letni ladijski kuhar Fabbri v Trstu je na ulici streljal iz revolverja na svojega sina. Posodil mu je svoj čas 120 K, ki jih vkljub večkratnim opominom ni mogel dobiti nazaj. To ga je tako razjarilo.

d Kolonsko vprašanje na Goriškem. Za rešitev kolonskega vprašanja obstojita zdaj dva načrta; enega je izdelal poročevalec v poljedelskem ministerstvu, drugega pa deželni odbor. Da stvar pride v tir, se vrši najprej medministerska seja, pozneje pa konferenca vseh prizadetih činiteljev.

d Cerkev v Opatiji so v noči od četrtka na petek neznani zlikovci oropali. Odnegli so vso oltarno opravo in pušice.

d Tržaška trgovska in obrtna zbornica. Pri volitvi predsedstva 8. t. m. je bil ob navzočnosti 87 svetovalcev izvoljen zopet dozdajni predsednik Anton di Demetrio in tudi dozdajni podpredsednik Edmund pl. Riccetti.

d Predsednikom deželne zveze za tujski promet v Trstu in Istri je izvoljen vpok. predsednik pomorske oblasti pl. Ebner, podpredsednikom deželni glavar dr. Rizzi.

Protestni shodi narodno-napredne stranke na Goriškem minoli četrtek in minolo nedeljo so bili — kakor poroča „Soča“ — vsi jako dobro obiskani in je ljudstvo ogorčeno obsodilo izdajstvo slovenskih klerikalcev.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Ljudsko štetje l. 1910.

z Dunaj, 10. jan. Vlada je odklonila slovansko zahtevo, naj bi se pri ljudskem štetju mesto „občevalnega jezika“ napravilo rubriko „narodnost“.

Češki deželni zbor.

z Praga, 10. jan. „Narodni listy“ pravijo v zadevi sklicanja deželnega zbora, da naj sedaj vlada stori potrebne korake za sklicanje, ker je to njena dolžnost. Kakor je svoj čas sklicala državni zbor brez formalnih garancij za delazmožnost, tako naj stori tudi pri češkem deželnem zboru in prepusti potem nadaljnji razvoj posameznim klubom in strankam.

Lukacsevo ministerstvo.

z Budimpešta, 10. jan. Zdi se, da se Lukacs pripravlja na daljšo vladu, tudi v slučaju, da mu državni zbor odreče indemnitetu. Potem ga bode razpustil in ta razpust še eventualno enkrat ali dvakrat ponovil.

Prevoz orožja v Španijo.

z Madrid, 10. jan. V luki Santander so prijeli parnik, kateri je imel namen peljati v Španijo orožje in streljivo. „Heraldo“ pravi, da je bilo vse to namenjeno za princa Jaimeja, pretendenta na španski prestol.

Velik zemeljski plaz.

v Pariz, 10. jan. Iz Sorbole v pokrajini Parma poročajo, da se tam vleče 2 km dolg in 800 m širok zemeljski plaz, obsegajoč najmanj 38 milijonov kubičnih metrov prsti, v dolino. V nevarnosti je vas s cerkvijo vred. Razburjenje je ogromno.

Bolnišnica se je pogreznila.

v Trbiž, 10. jan. K pogreznjenju rudniške bolnišnice se še poroča: Zemlja se je z groznim pokom v daljavi 100 metrov odprla in požrla celo bolnišnico. Velik obrah prahu je zaznamoval mesto, kjer je stalo poslopje. Prebivalci si spočetka niso upali blizu, ker so se bali nadaljnih vlvomov. Posamezne hiše v bližini so razpokane. Sedem oseb je mrtvih.

Kolera v Berlinu?

v Berlin, 10. jan. Nekega 25 letnega artista iz Petrograda so tu spravili v bolnišnico, ker je zbolel na znamenjih kolere.

Volilni boj na Angleškem.

d London, 10. jan. Pretekli teden se je vršilo na Angleškem okroglo 20 tisoč ljudskih shodov. Lordi se od danes naprej, ko se bodo razglasile nove volitve, ne smejo več udeleževati volilnega boja. V soboto je še govorilo več lordov na ljudskih shodih, a se jih je sprejelo skrajno sovražno. Lorda Ronalshaga v Londonu je, morala celo varovati policija, ker je množica naskočila govorniški oder. Napram temu so dosegli liberalni govorniki, osobito Lloyd George velike uspehe.

Iz Grškega.

a Atene, 10. jan. Ministerski predsednik je vložil zakonsko predlogo, ki določa starostno mejo za grške poslanske v tujini s 60 leti in generalne konzule z 58 leti. Ker je gotovo, da bode zakon sprejet, bo moral odstopiti tudi grški poslanik na Dunaju, Manos.

Boj policije z vlomilcem.

a Pariz, 10. jan. Neki vlomilec, kakerega je policija zasačila pri delu je streljal na policiste in enega usmrtil, dva pa težko ranil. Še le ko ga je nek policaj udaril s sabljo, se ga je premagalo.

I. izkaz darov za „Sokolski dom“ v Hrastniku.

Neimenovan v Celju 50 K, br. D Stokannik izdražbal sokola na Silvestrovo pri Rožu za 48 K 46 vin, isti izdražbal razglednico i. dr. darove na dolski veselici 45 K 65 vin, gramofon pri Rožu 12 K 80 vin. Po 10 K gg. poslanec Roblek, dr. Kolšek, Peklar. Na občnem zboru „Sokola“ nabral starosta 8 K 66 vin., isti našel v čepici 8 K 80 vin., br. Jurko 6 K, pri streljanju pri Rožu nabralo 5 K 40 vin. Po 5 K so darovali gg. dr. Stiker, L. Schwentner, Fr. Dežman in ga. R. Plavšak. G. F. Lebar nabral v Brežicah 13 K. (Darovali g. Lebar 3 K, po 1 K gg. Sitter, dr. Stiker, Pišek, Šetinc, Balon, Agrež, Ivanetič, Šupan, Gabron, Pečnik). Po 2 K gg. F. Dolničar. Iv. Jakša, Stermecki. Br. St. Jurko nabral na Dolu 2 K 80 vin., Jenko daroval 1 K, P. 40 vin, in M. 68 vin. Skupaj 259 K 65 vin. „Blagim rodoljubom sokolski Na zdar!“ Odbor.

Zahvala.

Vsem, ki so nama ob prebridki izgubi najinega ljubljjenčka

Vladimirja

bodisi ustmeno bodisi pismeno bodisi s prisostvovanjem pri pogrebu bodisi kakorkoli izrazili svoje sočutje, izrekava tem potom najino najprisrčnejšo zahvalo.

CELJE, 9. jan. 1910.

Vek. in Matilda Spindler.

Blagajna

National še prav malo rabljena, katera je bila pri nekem konkurzu kupljena, se prav po ceni proda pri lastnik-u, Luka Senica trgovec, Sevnica. 28 3-2

Loterijske številke.

Gradeo, 8. januarja 1910: 84, 6, 86, 41, 20
Dunaj, " " " 50, 52, 35, 22, 47

: Kontoristinja : Slovenka

z lepo pisavo se sprejme takoj. — Mesečna plača K 90 — Akceptirani gospodični se povrne vožnja III. razred do Prage. Ponudbe naj se pošiljajo na Vydrovo tovarno hranil Praga VIII.

12 5-4

Sprejme se takoj

mesarski učenec

poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo pri Franc Hodniku v Žalcu.

38

Učenec

z zadostno šolsko izobrazbo, poštenih starišev se sprejme v trgovino z manufakturnim blagom pri

Vinko Šketu

Ilirska Bistrica, Notranjsko.

Lepa družinska

hiša

5 minut od Celja se da zaradi preselitve v najem ali pa pod ugodnimi pogoji proda. Več se izve v upravnistvu tega lista.

37 5-1

Želodčni likér

FLORIAN

je najboljše krepčilo želodca!

Blizu in daleč
Vse ga pozna,
Kdor ga ima,
Ima zdravje doma!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost " " 4-80.
Naslov za naročila: „Florian“, Ljubljana.